

levis non est tanta irreverentia, propter quam velit, aut possit damnare hominem.

25 Cum causa licitum est jurare sine animo jurandi, si res sit levis, si ve gravis.

26 Si quis, vel solus, vel coram aliis, si ve interrogatus, si ve propria sponte, si ve recreationis causa; si ve quocumque alio fine juret, se non fecisse aliquid, quod revera fecit, intelligendo intra se aliquid, quod non fecit, vel aliam viam ab ea, in qua fecit, vel quodvis additum verum, re vera non mentitur, nec est perjurus.

27 Causa justa utendi his amphibologis est quoties id necessarium, aut utile est ad salutem corporis, honorem, res familiares tuendas, vel ad quemlibet alium virtutis actum, ita, ut veritatis occultatio censeatur tunc expediens, & studiosa.

28 Qui mediante commendatione, vel munere ad Magistratum, vel officium publicum promotus est, poterit cum restrictione mentali prestare juramentum, quod de mandato Regis à similibus solet exigi, non habito respectu ad intentionem exigentis, quia non tenetur fateri crimen occultum.

29 Urgens metus gravis est causa justa Sacramentorum administrationem simulandi.

30 Fas est viro honorato occidere invasorem, qui nititur calumniam inferre, si aliter hac ignominia vitari nequit. Idem quoque dicendum, si quis impingat alapam, vel fustem percutiat, & post impactam alapam, vel ictum fustis fugiat.

31 Regulariter occidere possum furem pro conservatione unius auri.

32 Non solum licitum est defendere defensionem occisiva, quæ actu possidemus, sed etiam ad quæ jus inchoatum habemus, & quæ nos possessuros speramus.

33 Licitum est tam hæredi, quam legatario contra injuste impediendam, ne vel hæreditas adeatur, vel legata solvantur, se taliter defendere: sicut & jus habenti in Cathedrali, vel præbendam contra eorum possessionem injuste impediendam.

34 Licet procurare abortum ante animationem fœtus, ne puella deprehensa gravida occidatur, aut infametur.

35 Videtur probabile, omnem fœtum, quamdiu in utero est, carere ani-

ma rationali, & tunc primum incipere eandem habere, cum putitur: ac consequenter dicendum erit, in nullo abortu homicidium committi.

36 Permissum est furari, non solum in extrema necessitate, sed etiam in gravi.

37 Famuli, & famulæ domesticæ possunt occulte heris suis surripere ad compensandam operam suam, quam majorem judicant salario, quod recipiunt.

38 Non tenetur quis sub poena peccati mortalis restituere, quod ablatum est per pauca furta, quantumcumque sit magna summa totalis.

39 Qui alium movet, aut inducit ad inferendum grave damnum tertio, non tenetur ad restitutionem istius damni illati.

40 Contractus *Mohatra* licitus est, etiam respectu ejusdem personæ, & cum contractu retrovenditionis præviæ inito cum intentione lucri.

41 Cum numerata pecunia pretiosior sit numeranda, & nullus sit, qui non majoris faciat pecuniam presentem, quam futuram, potest creditor aliquid ultra sortem à mutuario exigere, & eo titulo ab usura excusari.

42 Usura non est, dum ultra sortem aliquid exigitur, tamquam ex benevolentia, & gratitudine debitum: sed solum si exigitur tamquam ex justitia debitum.

43 Quidni non nisi veniale sit detrahentis auctoritatem magnam sibi noxiam falso crimine elidere?

44 Probabile est, non peccare mortaliter, qui imponit falsum crimen alicui, ut suam justitiam, & honorem defendat: Et si hoc non est probabile, vix ulla erit opinio probabilis in Theologia.

45 Dare temporale pro spiritali non est simonia, quando temporale non datur tamquam pretium, sed dumtaxat tamquam motivum conferendi, vel efficiendi spiritali, vel etiam quando temporale sit solum gratuita compensatio pro spiritali, aut e contra.

46 Et id quoque locum habet, etiam si temporale sit principale motivum dandi spiritali: imò etiam si finis ipsius rei spiritalis, sic ut illud pluris æstimeretur, quam res spiritalis.

47 Cum dixit Concilium Tridentinum, eos alienis peccatis communicantes mortaliter peccare, qui nisi quos digniores, & Ecclesiæ magis utiles ipsi judicaverint, ad Ecclesias promovent, Concilium, vel primo videtur per hoc

dig-

digniores, non aliud significare velle, nisi dignitatem eligendorum, sumpto comparativo pro positivo: vel secundo, locutione minus propria ponit digniores, ut excludat indignos, non verò dignos: vel tandem loquitur tertio, quando fit concursus.

48 Tam clarum videtur, fornicationem secundum se nullam involvere malitiam, & solum esse malam, quia interdicta, ut contrarium omnino rationi dissonum videtur.

49 Mollities Jure Naturæ prohibita non est: undè si Deus eam non interdixisset, sæpè esset bona, & aliquando obligatoria sub mortali.

50 Copula cum conjugata, consentiente marito, non est adulterium: ideòque sufficit in confessione dicere, se esse fornicatum.

51 Famulus, qui submissis humeris scienter adjuvat herum suum ascendere per fenestras ad strupandam virginem, & multoties eidem subservit deferendo scalam, aperiendo januam, aut quid simile cooperando, non peccat mortaliter, si id faciat metu notabilis detrimenti: puta, ne à Domino male tractetur, ne torvis oculis aspiciatur, ne domo expellatur.

52 Præceptum servandi festa non obligat sub mortali seposito scandalo, si absit contemptus.

53 Satisfacit præcepto Ecclesiæ de audiendo sacro, qui duas ejus partes, imò quatuor simul à diversis celebrantibus audit.

54 Qui non potest recitare Matutinum, & Laudes, potest autem reliquas horas ad nihil tenetur: quia major pars trahit ad se minorem.

55 Præcepto Communionis annuæ satisfit per sacrilegam Domini manducationem.

56 Frequens confessio, & communio, etiam in his, qui gentiliter vivunt, est nota prædestinationis.

57 Probabile est, sufficere attritionem naturalem, modo honestam.

58 Non tenemur confessario, interroganti fateri peccati alicujus consuetudinem.

59 Licet Sacramentaliter absolvere dimidiatè tantum confessos, ratione magni concursus poenitentium, qualis: v. g. potest contingere in die magnæ alicujus festivitatis, aut indulgentiæ.

60 Poenitentibus consuetudinem peccandi contra Legem Dei, Naturæ,

Tom. II.

aut Ecclesiæ & si emendationis spes nulla appareat, nec esse neganda, nec differenda absolutio, dummodo ore proferat, se dolere, & proponere emendationem.

61 Potest aliquando absolvi, qui in proxima occasione peccandi versatur, quam potest, & non vult omittere: quinimò directè, & ex proposito querit, aut ei se ingerit.

62 Proxima occasio peccandi non est fugienda, quando causa aliqua utilis, aut honesta non fugiendi occurrit.

63 Licitum est querere directè occasionem proximam peccandi pro bono spiritali, vel temporali nostro, vel proximi.

64 Absolutionis capax est homo, quantumvis labore ignorantia mysteriorum fidei, & etiam per negligentiam, etiam culpabilem nesciat mysterium Sanctissimæ Trinitatis, & Incarnationis Domini nostri Jesu-Christi.

65 Sufficit, illa mysteria semel credidisse.

127. Alexander VIII. die 7. Decemb. 1690. damnavit sequentes propositiones.

1 IN statu naturæ lapsæ ad peccatum formale, & demeritum sufficit illa libertas, qua voluntarium, ac liberum fuit in causa sua, peccato originali, & voluntati Adami peccantis.

2 Tametsi detur ignorantia invincibilis Juris Naturæ, hæc in statu naturæ lapsæ operantem ex ipsa non excusat à peccato formali.

3 Non licet sequi opinionem, vel inter probabiles, probabilissimam.

4 Dedit semetipsum pro nobis oblationem Deo, non pro solis electis, sed pro omnibus, & solis fidelibus.

5 Pagani, Judæi, Hæretici, alique hujus generis nullum omnino accipiunt à Jesu-Christo influxum: adeoque hinc rectè inferes, illis esse voluntatem nudam, & inertem sine omni gratia sufficienti.

6 Gratia sufficiens statui nostro, non tam utilis, quam perniciosa est, sic ut proinde merito possimus petere: *A gratia sufficienti libera nos Domine.*

7 Omnis humana actio deliberata est Dei dilectio, vel mundi: si Dei, charitatis Patris est: si mundi, concupiscentia carnis, hoc est mala est.

Bb 2

Nc-

8 Necessè est, infidelem in omni peccare.

9 Revera peccat, qui odio habet peccatum merè ob ejus turpitudinem, & disconvenientiam cum natura sine ullo ad Deum offensum respectu.

10 Intentio, qua quis detestatur malum, & prosequitur bonum, merè, ut cœlestem obtineat gloriam, non est recta, nec Deo placens.

11 Omne, quod non est ex fide Christiana supernaturali, quæ per dilectionem operatur, peccatum est.

12 Quando in magnis peccatoribus deficit omnis amor, deficit etiam fides, & etiamsi videantur credere, non est fides Divina, sed Humana.

13 Quisquis etiam aeternæ mercedis intuitu Deo famulatur, charitate, si caruerit, vitio non caret, quoties intuitus licet beatitudinis operatur.

14 Timor gehennæ non est supernaturalis.

15 Attritio, quæ gehennæ, & poenarum metu concipitur sine dilectione benevolentia Dei propter se, non est bonus motus, ac supernaturalis.

16 Ordinem præmittendi satisfactionem absolutioni induxit, non politia, aut institutio Ecclesiæ sed ipsa Christi Lex, & præscriptio, natura rei id ipsum quodammodo dictante.

17 Per illam praxim mox absolvendi, ordo poenitentia est inversus.

18 Constectudo moderna, quoad administrationem Sacramenti Poenitentia, etiamsi eam plurimorum hominum sustentet auctoritas, & multi temporis diuturnitas confirmet, nihilominus ab Ecclesia non habetur pro usu, sed abusu.

19 Homo debet agere tota vita poenitentiam pro peccato originali.

20 Confessiones apud Religiosos factæ, pleraque, vel sacrilegæ sunt, vel invalidæ.

21 Parochianus potest suspicari de Mendicantibus, qui elemosynis communibus vivunt, de imponenda nimis levi, & incongrua poenitentia, seu satisfactione ob quæstum, seu lucrum subsidii temporalis.

22 Sacrilegi sunt judicandi, qui jus ad communionem precipiendam prætentunt antequam condignam de delictis suis poenitentiam egerint.

23 Similiter arcendi sunt à Sacra Communione, quibus nondum inest amor Dei purissimus, & omnis mixtionis expers.

24 Oblatio in Templo, quæ fiebat à B. V. M. die Purificationis suæ per duos pullos columbarum, unum in holocaustum, & alterum pro peccatis, sufficienter testantur, quod indiguerit purificatione: & quod filius, qui offerebatur, etiam macula matris maculatus esset, secundum verba Legis.

25 Dei Patris sedentis simulacrum nefas est Christiano in Templo collocare.

26 Laus, quæ defertur Mariæ, ut Mariæ vana est.

27 Valuit aliquando baptismus sub hac forma collatus: *In nomine Patris, &c. præmissis illis: Ego te baptizo.*

28 Valer baptismus collatus à Ministro, qui omnem ritum externum, formamque baptizandi observat, intus vero in corde suo apud se resolvit: *Non intendo, quod facit Ecclesia.*

29 Futilis, & toties convulsa est assertio de Pontificis Romani supra Concilium Œcumenicum auctoritate, atque in fidei questionibus decernendis infallibilitate.

30 Ubi quis invenerit doctrinam in Augustino clarè fundatam, illam absolute potest tenere, & docere, non respiciendo ad ullam Pontificis Bullam.

31 Bulla Urbani VIII. in Eminentissimi subreptitia.

128. Propositiones Michaelis Molinos damnatae ab Innocentio XI. 28. August. & 19. Novem. 1687.

1 Necessarium est annihilari poenitentias, & hæc est via interna.

2 Velle operari activè est offendere Deum, qui vult solus agens esse, & idèdè necessè est delinquere se in illo, & deinde se habere corporis mortui instar.

3 Vota faciendi aliquam rem sunt impeditiva perfectionis.

4 Activitas naturalis est inimica gratia, & impedit operationem Dei, & veram perfectionem, quia Deus vult operari in nobis sine nobis.

5 Anima nihil operando annihilat se, & redit ad suum principium, & ad suam originem, quæ est essentia Dei, ubi manet transformata, & divinizzata: & tunc Deus manet in se ipso, quia tunc non

sunt amplius duæ res unitæ, sed una sola, & sic vivit, & regnat Deus in nobis, & anima se annihilat in esse operativo.

6 Interna via est illa, in qua non cognoscitur aut lumen, aut amor, aut resignatio: neque necessarium est cognoscere Deum, & sic bene proceditur.

7 Non debet anima cogitare aut præmium, aut poenam, aut Paradisum, aut infernum, aut mortem, aut æternitatem.

8 Non debet velle scire, an ambulet cum voluntate Dei, an sit resignata illi, vel non: nec est necessè, ut velit cognoscere suum statum, nec proprium nihilum: sed sese habeat quasi corpus mortuum.

9 Non debet anima memor esse, vel sui ipsius, vel Dei, vel ullius rei, & in via interna omnis reflexio est nociua, etiam reflexio supra suas actiones humanas ad proprios defectus.

10 Si propriis defectibus aliquis scandalizat alterum, non est necessè ad id facere reflexionem, dummodo non sit voluntas scandalizandi, & non posse reflectere ad proprios defectus, est donum Dei.

11 Ad dubia, quæ accidunt, rectè ne procedamus, an non, non est necessarium reflectere.

12 Qui dedit liberum arbitrium Deo non debet curare de ulla re, nec de inferno, nec de Paradiso, nec de habendo desiderio suæ propriæ perfectionis, nec virtutum, nec propriæ sanctitatis, nec propriæ salutis, à cujus etiam spè se purgare debet.

13 Dum consignatum fuerit liberum arbitrium Deo, illi debet relinqui cura, cogitatio omnium rerum nostrarum, & permitti, ut in nobis sine nobis suum Divinum faciat velle.

14 Qui resignatus est Divinae voluntati, non debet à Deo quidquam petere: quia petere est imperfectio, cum sit actus propriæ voluntatis, & electionis, & est quodammodo velle, ut Divina voluntas nostræ se conformet, & non nostra voluntati Divina. Et illud, *petite, & accipietis*, ex Evangelio non fuit dictum à Christo pro animabus internis, quæ nolunt habere voluntatem: quin & istæ deveniunt, ut non possint à Deo quidquam petere.

15 Unde sicuti nihil debent à Deo rogare, etiam non debent reddere illi gratias pro ulla re: quia utrumque est æqualiter actus propriæ voluntatis.

16 Non oportet quærere Indulgentias pro poena debita peccatis propriis: quia melius est satisfacere Divinae justitiæ, quam quærere misericordiam: nam illud procedit ex puro Dei amore, & hoc ex amore interessato, id est, personalis commodi nostri, & non est res grata Deo, nec meritoria, quia est velle subter fugere Crucem.

17 Ex quo traditum est Deo liberum arbitrium, cura etiam, ac cognitio animæ nostræ, non debent ulterius estimari tentationes, nec alia fieri illis resistentia, nisi negativa, non utendo industria: Et si natura inde patitur necessè est illam sinire pati, quia natura est.

18 Qui in oratione utitur imaginibus, figuris, speciebus, & propriis conceptibus, non adorat Deum in Spiritu, & veritate.

19 Qui amat Deum, prout illum ratio argumentando repræsentat, aut intellectus comprehendit, non amat Deum verum.

20 Dicere in oratione utendum discursu, & cogitationibus tunc, cum Deus non loquitur animæ, est ignorantia: Deus non loquitur unquam, illius loqui est operari: semperque in anima operatur, dum ista suis discursibus, cogitationibus, & operationibus eum non impedit.

21 In oratione mandupum est in fide obscura; & universali cum quiete, & oblivione omnis alterius cogitationis particularis, & distincte attributorum Dei, & Trinitatis: atque standum in presentia Dei ad eum adorandum, amandum, eique serviendum, verum sine productione ullorum actuum: Deus namque id genus rebus non delectatur.

22 Non est hæc cognitio fidei actus quispiam productus à creatura, sed cognitio quædam illi à Deo data, quam creatura non novit: se habere, neque adèdè postea scit, se habuisse. Idemque dicendum de amore.

23 Mystici cum S. Bernardo in Scala Claustralium, distinguunt quatuor gradus, lectionem, meditationem, orationem, & contemplationem infusam. Qui semper est in primo, nunquam transit ad secundum. Qui semper est in secundo, nunquam ad tertium pertingit, quæ est contemplatio nostra acquisita, ubi consistendum est tota vita, dummodò Deus non trahat anima nihil tale expectantem, ad contemplationem infusam. Et hæc cessante redeundum est animæ ad gradum tertium, & in eo consistendum, non amplius

plius revertendo ad secundum, aut primum.

24 Quantæcumque cogitationes inter orandum accidunt, etiam impuræ, quin & contra Deum, & Sanctos, contra fidem, & Sacramenta si non voluntariè foveantur, neque actu aliquo voluntatis rejiciantur, sed cum indifferentia, & resignatione tolerentur, non impediunt orationem fidei: imò illam reddunt perfectiorem, quia anima magis est resignata voluntati Divina.

25 Tametsi superveniat somnus, & dormiatur, omnino tamen oratur, & contemplatio fit actualiter: quia oratio, & resignatio, resignatio & oratio totum est idem, & quoad continuatur resignatio, utique etiam oratio continuatur.

26 Tres hæc viæ, purgativa, illuminativa, & unitiva, incepta est maxima, quæ unquam prælata sit in ipsa Mystica, cum non sit nisi via unica, id est, via interna.

27 Qui desiderat, & amplectitur devotionem sensibilem, is nec desiderat, nec querit Deum, sed se ipsum: quique per viam internam incedit, male facit eam desiderando, ac habere conando, sive in locis sacris, sive diebus solemnibus.

28 Bonum est tædium rerum spiritualium, quia sic ab amore proprio expurgamur.

29 Cum anima interna fastidit discursus de Deo, & virtutibus, manetque frigida, non sentiendo, se ad fervorem accendi, bonum signum est.

30 Quidquid sensibile in vita spirituali percipitur, illud omne abominabile est sordium, & immundum.

31 Nemo meditativus exercet veras virtutes internas, quales non possunt cognosci à sensibus, perdere oportet virtutes.

32 Nec ante, nec post Communionem alia opus est præparatione, aut gratiarum actione (pro animabus hisce internis) quam ut se teneant in solita resignatione passiva: quia in hac inventur amor, qui supplet modo perfectiori, quam omnes alii virtutum actus, qui fieri possunt, & fiunt in via ordinaria. Et si in hac occasione communi accidunt motus humiliationis, petitionis, aut gratiarum actionis, reprimi debent, quoties non cognoscuntur esse speciales Dei impulsus: aliter enim sunt impulsus naturæ nondum mortuæ.

33 Malfacit anima, quæ via istain-

terna graditur, si diebus solemnibus facere velit conatum aliquem particularem ad habendum sensum aliquem devotionis: quia animabus internis omnes dies sunt paræ, omnes festi. Idemque est de locis sacris, quia omnia loca his animabus sunt paria.

34 Deo gratias agere lingua, & verbis non est animarum internarum, quarum est in silentio se tenere, non præbentes Deo impedimentum, quominus in his operetur: & quanto amplius se Deo resignant, tanto magis experiuntur impotentiam dicendi: *Pater noster.*

35 Animabus hujus viæ internæ non convenit, ut faciant operationes, etiam virtuosas ex propria electione, & activitate: alioquin mortuæ non forent. Nec debent facere actus amoris erga Beatam Virginem, Sanctos, Humanitatem Christi: quia cum hæc sint objecta sensibilia, talis est amor erga illa.

36 Nulla creatura, nec Beata Virgo, nec Sancti Sedem habere debent in corde nostro, quia Deus solus vult occupare illud, & possidere.

37 In occasione tentationum, etiam vehementium non debet anima facere actus explicitos virtutum oppositarum, sed tenere se in supradicto amore, & resignatione.

38 Crux voluntaria mortificationum gravis est, & sine fructu, ideoque omittenda.

39 Opera Sanctissima, & austeritates, quas Sancti subierunt, non sufficiunt ad animam, vel uno assultu liberandam.

40 B. Virgo nunquam opus aliquod externum fecit, & omnium Sanctorum fuit Sanctissima: igitur perveniri potest ad sanctitatem sine opere externo.

41 Deus, ut nos humiliet, & ad veram transformationem pertingere faciat, permittit, & vult in animabus quibusdam perfectis, etiam non arreptiis, ut dæmon operetur violentiam in earum corporibus, illasque comitere faciat actus carnales, etiam in vigilia, & sine mentis offuscatione movendo illis physice manus, aliaque membra contrarium voluntatem. Et idem dicendum est in ordine ad alios actus per se peccaminosos: quo casu non sunt peccatum, quia non adest consensus.

42 Potest dari casus, quo hæc violentiæ ad actus carnales existant in eodem tempore, ex parte duarum personarum, id est, viri, & feminae, & consequatur actus ex parte amorum.

Deus

43 Deus temporibus præteritis faciebat Sanctos per medium Tyrannorum, hodie eos facit per medium dæmonum, qui dum illis causant dictas violentias, facit, ut ii magis se vilificent, & annihilent in se ipsis, seque in Deo resignent.

44 Job blasphemavit, & tamen in eo non peccavit labiis suis, quia id fuit per violentiam dæmonis.

45 Sanctus Paulus passus est in suo corpore tales violentias dæmonis: unde scripsit: *Non quod volo bonum, hoc ago, sed quod nolo malum, hoc facio.*

46 Hæc violentiæ sunt medium magis proportionatum ad annihilandam animam, eamque promovendam ad veram transformationem, & unionem, neque alia est via: estque via facillior, & securior.

47 Cum hæc violentiæ accidunt, oportet, sinamus Satanam agere, non utendo propria industria, aut viribus, sed consistendo in nihilo nostro: ac tametsi accidunt pollutiones, actusque obscæni manibus procurati, atque etiam his magis insolita, & peregrina, non opus est his inquietari, sed excludendi sunt scrupuli, dubia, timores, quia anima magis illuminata, robustiorque, & candidior efficitur, & acquiritur sancta illa libertas. At in primis non oportet, ea confiteri fitque sanctissime illa non confitendo, quia sic vincitur dæmon, & thesaurus quidam pacis obtinetur.

48 Satanæ, qui facit tales violentias, suggerit deinde, esse graves defectus ad inquietandam animam, ut non progrediatur in via interna. Unde ad tollendas illi vires, præstat ea non confiteri: quia nequidem sunt peccata venialia.

49 Job per violentiam dæmonis faciebat pollutiones manibus suis eo ipso tempore, quo *mandas habebat ad Deum, preces*, ita interpretando in tali sensu Textum quemdam, Cap. 16. Job.

50 David, Jeremias, & multi de Prophetis Sanctis patiebantur ejusmodi violentias harum impurarum operationum externarum.

51 In Scriptura Sacra multa sunt exempla violentiarum ad actus externos peccaminosos, ut Sampsonis, qui per violentiam occidit se ipsum cum Philistæis, uxorem duxit alienigenam, fornicatus est cum Dalila meretrice: quæ alias erant res prohibita, & fuissent peccata. Item Judith, quæ mentita est Holoferni: Elisæi, qui pueris maledixit: Eliæ, qui igne consumpsit duos Duces cum cohort-

tibus Regis Acab. An autem fuerit violentia facta immediate à Deo vel dæmonis ministerio, ut in aliis accidit animabus in dubio relinquatur.

52 Quando hæc violentiæ, etiam impuræ, veniant sine mentis offuscatione, tunc anima potest se unire Deo, & re ipsa semper magis uniri.

53 Ad cognoscendum in praxi, an aliqua operatio in aliis personis fuerit violenta, regula, quam de ea re habeo, non solum est, quod protestentur hæc animæ, se non consensisse, vel quod non possint jurare, se consensisse, ad quod videamus, esse animas, quæ profectum faciunt in via interna; sed præsertim me dirigo lumine quodam actuali, & quod superius est cognitio humana, ac Theologica, quo cognosco certò cum interna securitate, operationem ejusmodi esse violentam. Et hoc lumen certus sum venire à Deo: quia mihi venit conjunctum cum securitate, quod veniat à Deo, neque mihi, vel umbram dubii in contrarium relinquit, cum in modum, quo interdum accidit, ut Deus revelando rem quampiam, eodem tempore animam securam reddat, se esse, qui eam revelationem facit, neque anima possit in contrarium dubitare.

54 Spirituales illi viæ ordinariæ in hora mortis se delusos, & confusos inveniunt cum omnibus passionibus in altero Mundo expurgandis.

55 Per hanc viam internam pervenitur, etsi cum multa tolerantia, ad expurgationem, & mortificationem omnium passionum, ita ut nihil amplius sentiat, nihil, nihil planè, neque percipiat quis inquietudinem ullam perinde, ut corpus quoddam mortuum, neque anima se amplius in diversa transferri sinat.

56 Duæ leges, & duæ voluntates, altera animæ, altera amoris proprii, durant, quandiu amor proprius durat. Unde ubi hic expurgatus, & mortuus fuerit, uti fit per viam internam, non amplius ibi sunt illæ duæ leges, neque duæ voluntates, nec ultra fit ulla subreptio, aut motus improvisus, neque aliquid porro sentitur, ne ullum quidem veniale peccatum.

57 Per contemplationem acquisitam pervenitur ad statum non peccandi amplius, seu mortaliter, seu venialiter.

58 Ad ejusmodi statum pervenitur, non faciendo reflexionem ad operationes proprias, quia defectus nascuntur ex reflexione.

Via

59 Via interna separata est à confessione, à confessariis, & à casibus conscientia: à Theologia, & à Philosophia.

60 Animabus provecis, quæ reflectionibus mori incipiunt: quin & eo, ut mortuæ sint, jam pertingunt, Deus nonnumquam impossibilem reddit confessionem, ipseque supplet tantundem ipsis largiendo gratia præservantis, quantum recipere ex Sacramento: ideoque his animabus non expedit eo casu ad Sacramentum Penitentia accedere, quia non possunt.

61 Anima, cum ad mortem mysticam pertingit, non potest ultra velle aliud, quam vult Deus: quia non habet amplius voluntatem, & Deus illam ipsi admittit.

62 Per viam internam pervenitur ad continuè consistendum immobiliter in pace quadam imperturbabili.

63 Pervenitur, etiam mediante via interna ad mortem sensuum: imò signum, quod quis in nihilo illo consistat, id est, mortuus sit morte mystica est, si sensus externi non magis jam representent res sensibiles, quam si non existerent, quandoquidem non efficiant, ut intellectus se iis applicet.

64 Theologus minus est dispositus, quam simplex, & idiota ad hoc ut sit contemplativus: primò quia non habet fidem tam puram: secundò quia non est tam humilis: tertio, quia non curat perinde de sua salvatione: quartò, quia habet caput plenum phantasmatis, speciebus, opinionibus, & speculationibus, & in eum nequit verum lumen intrare.

65 Superioribus obediri debet in exteriori, & latitudo voti obedientia Religiosorum pertingit solummodo ad exteriori: aliud est in interiori, quo solus Deus, & director intrant.

66 Risu digna est doctrina quædam nova in Ecclesia Dei: animam ad internam quod atinet, gubernari debere per Episcopum, etsi is idoneus non fuerit, eundem animæ ab illo ad suum directorem. Dico, novam, quia nec Scriptura Sacra, nec Concilia, nec Canones, nec Bullæ, nec Sancti, nec Authores unquam id dixerunt, nec dicere possunt: quia Ecclesia non iudicat de occultis, habetque jus anima, ut eligat quem maluerit.

67 Dicere, opus esse, ut internum manifestetur Tribunali externo Superiorum, & esse peccatum, nisi fiat, ea est deceptio manifesta, quia Ecclesia non iudicat de occultis, atque animabus suis

dammum adierunt fraudibus hisce, & fictionibus.

68 In Mundo non est facultas, nec jurisdictio ad mandandum, aut manifestentur litteræ directoris circa internum animæ: & ideo monitos esse oportet, esse hunc assatum quemdam Satana.

129. Propositiones damnatae à Clemente XI. die 8. Septemb.

1713. in percelebri Bulla Unigenitus Dei Filius, contra Kesnel.

1 QUID aliud remanet anima, quæ Deum, atque ipsius gratiam amisit, nisi peccatum, & peccati consecutiones, superbia paupertas, & segnis indigentia: hoc est, generalis impotentia ad laborem, ad orationem, & ad omne opus bonum.

2 Jesu-Christi gratia principium efficaciæ boni cuiuscumque generis, necessaria est ad omne opus bonum: absque illa non solum nihil fit, sed nec fieri potest.

3 In vanum Domine præcipis, si tu ipse non das, quod præcipis.

4 Ita Domine, omnia possibilia sunt ei, cui omnia possibilia facis, eadem operando in illo.

5 Quando Deus non emollit cor per interioriorem unctionem gratia suæ, exhortationes, & gratia exteriores non inserviunt nisi ad illud magis obdurandum.

6 Discrimen inter foedus Judaicum, & Christianum est, quod in illo Deus exigit fugam peccati, & implementum Legis à peccatore, relinquendo illum in sua impotentia: in isto verò, Deus peccatori dat, quod jubet, illum sua gratia purificando.

7 Quæ utilitas pro homine in veteri foedere, in quo Deus illum reliquit ejus propriæ infirmitati imponendo ipsi suam Legem? Quæ verò felicitas non est admitti ad foedus, in quo nobis Deus donat quod petit à nobis.

8 Nos non pertinemus ad novum foedus, nisi in quantum participes sumus ipsius novæ gratia, quæ operatur in nobis id, quod Deus nobis præcipit.

9 Gratia Christi est gratia suprema, sine qua confiteri Christum nunquam possumus, & cum qua nunquam illum abnegamus.

10 Gratia est operatio manus Omnipotentis Dei, quam nihil impedire potest, aut retardare.

11 Gratia non est aliud, quam voluntas Omnipotentis Dei jubentis, & facientis, quod jubet.

12 Quando Deus vult salvare animam, quocumque tempore, quocumque loco effectus indubitabilis sequitur voluntatem Dei.

13 Quando Deus vult animam salvam facere, & eam tangit interioris gratia suæ manu, nulla voluntas humana ei resistit.

14 Quantumcumque remotus à salute sit peccator obstinatus, quando Jesus se ei videndum exhibet lumine salutaris suæ gratia oportet, ut se dedat, accurat, sese humiliet, & adoret Salvatorem suum.

15 Quando Deus mandatum suum, & suam æternam locutionem committatur unctione sui spiritus, & interiori vi gratia suæ, operatur illa in corde obedientiam, quam petit.

16 Nullæ sunt illecebræ, quæ non cedant illecebris gratia: quia nihil resistit omnipotenti.

17 Gratia est vox illa Patris, quæ homines interiori docet, ac eos venire facit ad Jesum-Christum: quicumque ad eum non venit postquam audivit vocem exteriori filii, nullatenus est doctus à Patre.

18 Semen Verbi, quod manus Dei irrigat, semper affert fructum suum.

19 Dei gratia nihil aliud est, quam ejus omnipotens voluntas: hæc est idea, quam Deus ipse nobis tradit in omnibus suis Scripturis.

20 Vera gratia idea est, quod Deus vult sibi à nobis obediri, & obeditur: imperat, & omnia fiunt: loquitur tanquam Dominus, & omnia sibi summissa sunt.

21 Gratia Jesu-Christi est gratia fortis, potens, suprema, invincibilis, ut pote quæ est operatio voluntatis omnipotentis, sequela, & imitatio operationis Dei incarnantis, & resuscitantis filium suum.

22 Concordia omnipotentis operationis Dei in corde hominis cum libero ipsius voluntatis consensu demonstratur illic nobis in incarnatione, veluti in fonte, atque archetypo omnium aliarum operationum misericordia, & gratia, quæ omnes ita gratuitæ sunt, sicut ipsa originalis operatio.

Tom. II.

23 Deus ipse nobis ideam tradidit omnipotentis operationis suæ gratia, eam significans per illam, qua creaturas è nihilo producit, & mortuis reddit vitam.

24 Justa idea, quam Centurio habet de omnipotentia Dei, & Jesu-Christi in sanandis corporibus solu motu suæ voluntatis est imago ideæ, quæ haberi debet de omnipotentia suæ gratia in sanandis animabus à cupiditate.

25 Deus illuminat animam, & eam sanat æquè ac corpus: sola sua voluntate jubet, & ipsi obtemperatur.

26 Nullæ dantur gratia nisi per fidem.

27 Fides est prima gratia, & fons omnium aliarum.

28 Prima gratia, quam Deus concedit peccatori est peccatorum remissio.

29 Extra Ecclesiam nulla conceditur gratia.

30 Omnes quos Deus vult salvare per Christum salvantur infallibiliter.

31 Desideria Christi semper habent suum effectum, pacem intimo cordium inferi, quando eis illam optat.

32 Jesus-Christus se morti tradidit ad liberandum pro semper suo sanguine primogenitos, id est, electos, de manu Angeli exterminatoris.

33 Proh! quantum oportet bonis terrenis, & sibi metipso renuntiassent, ad hoc ut quis fiduciam habeat sibi, ut ita dicam appropriandi Christum Jesum ejus amorem, mortem, & mysteria, ut facit Sanctus Paulus dicens, qui dilexit me, & tradidit semetipsum pro me.

34 Gratia Adami non producebat, nisi merita humana.

35 Gratia Adami est sequela creationis, & erat debita naturæ sanæ, & integræ.

36 Differentia essentialis inter gratiam Adami, & status innocentia, ac gratiam christianam est, quod primam unusquisque in propria persona receperat: ista verò non recipitur, nisi in persona Jesu-Christi resuscitati, cui nos uniti sumus.

37 Gratia Adami sanctificando illum in semetipso, erat illi proportionata: Gratia christiana nos sanctificando in Jesu-Christo est omnipotens, & digna Filio Dei.

38 Peccator non est liber, nisi ad malum, sine gratia liberatoris.

39 Voluntas, quam gratia non prævenit, nihil habet luminis, nisi ad aberrandum: ardoris, nisi ad se præcipitandum:

CC dum;

dum: virum, nisi ad se vulnerandum, est capax omnis mali, & incapax ad omne bonum.

40 Sine gratia nihil amare possumus nisi ad nostram condemnationem.

41 Omnis cognitio Dei, etiam naturalis, etiam in Philosophis Ethnicis non potest venire, nisi à Deo, & sine gratia non producit, nisi præsumptionem, vanitatem, & oppositionem ad ipsum Deum loco affectum adorationis, gratitudinis, & amoris.

42 Sola gratia Christi reddit hominem aptum ad sacrificium fidei: sine hoc nihil nisi impuritas, nihil nisi indignitas.

43 Primus effectus gratiæ baptismalis est facere, ut moriamur peccato: adeo ut spiritus, cor, sensus non habeant plus vitæ pro peccato, quam homo mortuus habeat pro rebus mundi.

44 Non sunt nisi duo amores, unde volitiones, & actiones omnes nostræ nascuntur: amor Dei, qui omnia agit propter Deum: quemque Deus remuneratur, & amor, quo nos ipsos, ac mundum diligimus, qui quod ad Deum referendum est, non refert, & propter hoc ipsum fit malus.

45 Amore Dei in corde peccatorum non amplius regnante, necesse est, ut in eo carnalis regnet cupiditas, omnesque actiones ejus corruptat.

46 Cupiditas, aut charitas usum sensuum bonum, vel malum faciunt.

47 Obedientia Legis proficere debet ex fonte, & hic fons est charitas. Quando Dei amor est illius principium interius, & Dei gloria ejus finis, tunc purum est, quod apparet exterius, alioquin non est, nisi hypocrisis, aut falsa justitia.

48 Quid aliud esse possumus nisi tenebræ, nisi aberratio, & nisi peccatum sine fidei lumine, sine Christo, & sine charitate?

49 Ut nullum peccatum est sine amore nostri, ita nullum est opus bonum, sine amore Dei.

50 Frustra clamamus ad Deum: Pater mi, si spiritus charitatis non est ille, qui clamat.

51 Fides justificat, quando operatur: sed ipsa non operatur, nisi per charitatem.

52 Omnia alia salutis media continentur in fide, tanquam in suo germine, & semine: sed hæc fides non est absque amore, & fiducia.

53 Sola charitas christiano modo facit (actiones christianas) per relationem ad Deum, & Jesum-Christum.

54 Sola charitas est, quæ Deo loquitur, eam solum Deum audit.

55 Deus non coronat nisi charitatem, qui currit ex alio impulsu, & ex alio motivo, in vanum currit.

56 Deus non remunerat nisi charitatem, quoniam charitas sola Deum honorat.

57 Torum deest peccatori, quando ei deest spes: Et non est spes in Deo, ubi non est amor Dei.

58 Nec Deus est, nec Religio, ubi non est charitas.

59 Oratio impiorum est novum peccatum, & quod Deus illis concedit, est novum in eos judicium.

60 Si solus supplicii timor animat poenitentiam, quo hæc est magis violenta, eo magis ducit ad desperationem.

61 Timor non nisi manum cohibet, cor autem tandem peccato addicitur, quamdiu ab amore justitiæ non ducitur.

62 Qui à malo non abstinere nisi timore peenæ, illud committit in corde suo, & jam est reus coram Deo.

63 Baptizatus adhuc est sub lege, sicut Judæus, si legem non adimpleat, aut adimpleat ex solo timore.

64 Sub maledicto legis nunquam fit bonum, quia peccatur, sive faciendo malum, sive illud non nisi ob timorem, evitando.

65 Moyses, Propheta, Sacerdotes, & Doctores legis mortui sunt absque eo, quod ullum Deo dederint filium, cum non effecerint nisi mancipia per timorem.

66 Qui vult Deo appropinquare, nec debet ad ipsum venire cum brutalibus passionibus, neque adduci per instinetum naturalem, aut per timorem sicut bestiæ, sed per fidem, & per amorem sicuti filii.

67 Timor servilis non sibi representat Deum, nisi ut Dominum durum, imperiosum, injustum, intractabilem.

68 Dei bonitas abbreviavit viam salutis claudendo totum in fide, & precibus.

69 Fides, usus, augmentum, & præmium fidei totum est donum puræ liberalitatis Dei.

70 Nunquam Deus affligit innocentes, & afflictiones semper serviunt, vel ad

ad puniendum peccatum, vel ad purificandum peccatorem.

71 Homo ob sui conservationem potest se dispensare ab ea lege, quam Deus condidit propter ejus utilitatem.

72 Nota Ecclesiæ Christianæ est, quod sit Catholica, comprehensens, & omnes Angelos Cæli, & omnes electos, & justos terræ, & omnium sæculorum.

73 Quid est Ecclesia, nisi cæteris filiorum Dei manentium in ejus sinu, adoptatorum in Christo, subsistentium in ejus persona, redemptorum ejus sanguine, viventium ejus spiritu, agentium per ejus gratiam, & expectantium gratiam futuri sæculi?

74 Ecclesia, sive integer Christus incarnatum Verbum habet, ut caput, omnes verò sanctos, ut membra.

75 Ecclesia est unus solus homo compositus ex pluribus membris, quorum Christus est caput, vita, subsistentia, & persona: unus solus Christus compositus ex pluribus sanctis, quorum est sanctificator.

76 Nihil spatiosius Ecclesia Dei, quia omnes electi, & justi omnium sæculorum illam componunt.

77 Qui non ducit vitam dignam filio Dei, & membro Christi, cessat interius habere Deum pro Patre, & Christum pro capite.

78 Separatur quis à Populo electo, cujus figura fuit Populus Judaicus, & caput est Jesus-Christus, tam non vivendo secundum Evangelium, quam non credendo Evangelio.

79 Utile, & necessarium est omni tempore, omni loco, & omni personarum generi studere, & cognoscere spiritum, pietatem, & mysteria Sacræ Scripturæ.

80 Lectio Sacræ Scripturæ est pro omnibus.

81 Obscuritas Sancta Verbi Dei non est laicis ratio dispensandi se ipsos ab ejus lectione.

82 Dies Dominicus à Christianis debet sanctificari lectionibus pietatis, & super omnia Sanctarum Scripturarum. Damnosus est velle Christianum ab hac lectione retrahere.

83 Est illusio sibi persuadere, quod notitia mysteriorum Religionis non debeat communicari foeminis lectione Sacrorum Librorum. Non ex sceminarum simplicitate, sed ex superba virorum scientia ortus est Scripturarum abusus, & natæ sunt hæreses.

Tom. II.

84 Abripere è christianorum manibus novum Testamentum, seu eis illud clausum tenere, auferendo eis modum illud intelligendi, est illis Christi os obturare.

85 Interdicere christianis lectionem Sacræ Scripturæ, præsertim Evangelii est interdicere usum luminis filii lucis, & facere ut patiantur speciem quandam excommunicationis.

86 Eripere simplici Populo hoc solatium jungendi vocem suam voci totius Ecclesiæ est usus contrarius praxi Apostolicæ, & intentioni Dei.

87 Modus plenus sapientia, lumine, & charitate est dare animabus tempus portandi cum humilitate, & sentiendi statum peccati, petendi spiritum poenitentia, & contritionis, & incipiendi ad minus satisfacere justitiæ Dei, antequam reconcilientur.

88 Ignoramus, quod sit peccatum, & vera poenitentia, quando volumus statim restituere possessioni bonorum illorum, quibus nos peccatum spoliavit, & detrectamus separationis istius. fere confusionem.

89 Quartusdecimus gradus conversionis peccatoris est, quod cum sit jam reconciliatus habet jus assistendi sacrificio Ecclesiæ.

90 Ecclesia auctoritatem excommunicationis habet, ut eam exerceat per primos Pastores de consensu, saltem præsumpto totius corporis.

91 Excommunicationis injustè metus numquam debet nos impedire ab implendo debito nostro: nunquam eximus ab Ecclesia, etiam quando hominum nequitia videtur ab ea exulsi, quando Deo Jesu-Christo, atque ipsi Ecclesiæ per charitatem affixi sumus.

92 Pati potius in pace excommunicationem, & anathema injustum, quam prodere veritatem, est imitari Sanctum Paulum: tantum abest, ut sit erigere se contra auctoritatem, aut scindere unitatem.

93 Jesus quandoque sanat vulnera, quæ præceptis primorum Pastorum festinatio infligit sine ipsius mandato. Jesus restituit, quod ipsi inconsiderato zelo rescindunt.

94 Nihil pejorem de Ecclesia opinionem ingerit ejus inimicis: quam videre illic dominatum exerceri supra fidem fidelium, & foveri divisiones propter res, quæ hæc fidem lædunt, nec mores.

95 Veritates eo devenerunt, ut sint lingua quasi peregrina plerisque christianis, & modus eas prædicandi est veluti idioma incognitum: adeo remotus est à simplicitate Apostolorum, & supra communem captum fidelium. Neque satis advertitur, quod hic defectus sit unum ex signis maximè sensibilibus senectutis Ecclesiæ, & iræ Dei in filios suos.

96 Deus permittit, ut omnes potestates sint contrariæ prædicatoribus veritatibus, ut ejus victoria attribui non possit, nisi Divinæ gratiæ.

97 Nimis sæpè contingit, membra illa, quæ magis sanctè, ac magis strictè unita Ecclesiæ sunt, respici, atque tractari tanquam indigna, ut sint in Ecclesia, vel tanquam ab ea separata: sed justus vivit ex fide, & non ex opinione hominum.

98 Status persecutionis, & pœnarum, quas quis tolerat tanquam hæreticus, flagitiosus, & impius, ultima plerumque probatio est, & maximè meritoria, ut potè quæ facit hominem magis conformem Jesu-Christo.

99 Pervicacia, præventio, obstinatio in nolendo, aut aliquid examinare, aut cognoscere se fuisse deceptum, mutant quotidie, quoad multos in odorem mortis id, quod Deus in sua Ecclesia possuit, ut in ea esset odor vitæ; v. g. bonos libros, instructiones, sancta exempla, &c.

100 Tempus deplorabile, quo creditur, honorari Deus, persequendo veritatem, ejusque discipulos. Tempus hoc adventit: Haberi, & tractari à Religionis Ministris, tanquam impium, & indignum omni commercio cum Deo, tanquam membrum putridum, capax corrumperendi omnia in Societatem Sanctorum, est hominibus piis morte corporis mors terribilior. Frustra quis sibi blanditur de suarum intentionum puritate, & zelo quodam Religionis, persequendo flamma, ferroque viros probos, si propria passione est excecatus, aut abreptus aliena, propterea, quod nihil vult examinare. Frequentè credimus sacrificare Deo impium, & sacrificamus diabolo Dei servum.

101 Nihil spiritui, & doctrinæ Jesu-Christi magis opponitur, quam communia facere juramenta in Ecclesia, quia hoc est multiplicare occasiones pejerandi, laqueos tendere infirmis, & idiotis, & efficere, ut nomen, & veritas Dei aliquando deserviant Consilio impiorum.

130 Vix quidem ab ingratitude, vel saltem stupiditatis nota excusari possem, si hic referre omitterem honorificentissimum Breve, quo hujus Bullæ occasione Supremus Ecclesiæ, Princeps Universitatem Salmantinam à calumnia sibi immerito inusta merito vindicavit.

DILECTIS FILIIS
Rectori, Professoribus, ac Moderatoribus Universitatis Salmanticensis.

CLEMENS PAPA XI.

Dilecti filii, salutem, & Apostolicam benedictionem. Etsi præclara, & sanè vetus animoque nostro altius infixæ opinio, quam gerimus de syncera, incorruptaque celebris Universitatis Salmanticensis Religione, facile Nobis persuaserit, rumorem adversus illam à Novatoribus, quorum os felle, & amaritudine plenum est, impudentè disseminatum, quoad Apostolicam nostram Constitutionem, cujus initium est, Unigenitus Dei Filius, omnino à veritate alienum esse: nihilominus perlibenter accepimus, ac legimus Epistolam vestram die 19. præteriti mensis Augusti ad Nos datam una cum illi adjectis documentis, quibus non modo calumniam vobis inustam perspicuè diluistis, verumetiam universo Catholico Orbi luculentè restatam facitis egregiam vestram in sana doctrina tuenda constantiam, inconcussamque obedientiam definitionibus Supremæ Cathedræ Beati Petri, in qua idem gloriosus Apostolorum Princeps vivit adhuc, & præsidet, præstatque quærentibus fidei veritatem. Repleti itaque sumus consolatione, & super abundavimus gaudio, cernentes vos firmitèr adeo illustribus majorum vestrorum vestigiis, ac exemplis insistere, quorum præstanti virtuti, perpetuoque in hæc Sanctam Sedem studio, satis constat, magna ex parte deberi singularem illam, & planè insigne prærogativam inclytræ Hispanicæ Nationi concessam: quod scilicet ipsa tot sæculorum decursu ab omni hæresis labe se immunem, inviolatamque servaverit: adeoque splendidum, & gloriosum Catholicæ titulum merito adeptæ fuerit. Debitis propterea lau-

laudibus vos, dilecti filii, in Domino prosequentes, paternè vos adhortamur, ut avita decora, nominisque vestri dignitatem constantèr tueri pergatis, ac ab Academia vestra, quàm diligentissimè arcere curetis profanas vocum novitates, quibus iniquitatis filii miseris hisce temporibus vetustatem incessere omni ope nituntur, quasi Evangelium Christi, ut inquit Apostolus convertere paulatim velient. Id porò de perspecta pietate, eximique Sapientia vestra nobis abundè polliciti planè confidimus, fore, ut exempli vestri autoritate in dies magis confundantur, ac erubescant, qui supra ipsam Supremam Cathedram caput attollere procacitèr audent, nec intelligunt, se Magistros effici erroris, dum Christiana humilitate fieri indignantur discipuli veritatis. Omnipotens Deus dirigat vias vestras in beneplacito suo, ac omnia vobis lata, atque secunda largiatur, quibus Nos paternæ nostræ charitatis testem Apostolicam benedictionem permanentèr impartimur. Datum Romæ apud Sanctam Mariam-Majorem sub annulo Piscatoris, die 12. Octobris 1716. Pontificatus nostri anno XVI.

Post sigillum.

Joannes Christophorus Archiepiscopus Amasie.

131 Demum quamvis propositiones à Summis Pontificibus damnatas nec docere, nec practicare possimus, eas tamen ad impugnandum adducere, vel ob oculos apponere, ut tanquam cibus prohibitus, & infectus vitentur, licitum, & laudabile est: quin & omnino licet eas in bono sensu, & juxta Doctorem sententias interpretari, ut aurum ab scoria separaretur: ita tamen ut potius de mente Legislatoris, quam de verborum cortice curetur. Ipsæ namque tantum prout jacent, sunt damnatæ: unde si aliquid addatur, vel detrahatur, adeo, ut sanus, verus, & Catholicus sensus maneat, sustineri utique debent. Et licet solum damnatæ sint propositiones prout jacent, ita ut earum sensus accipiatur cum proprietate Theologica, & ut sonat in communi vocum explicatione: tamen si fortiori ratione aliæ improbandæ veniant, impracticabiles profecto sunt: nam si marito uxorem in adulterio deprehensam occidere illicitum est: nonnè licitum erit sponso occidere sponsam sic deprehen-

sam? Propositio, ex qua legitimè intertur damnata, manet antiquata; secus est si per varias tricas inferri videatur. Ad salvandam propositionis damnationem, sufficit, quod contradictoria ejus verificetur. Quando propositio est copulativa regularitèr singula membra reprobantur, nisi alia sit Pontificis mens, & constet, quod potius copulatio, quam quodlibet membrum sigillatim, damnetur. Quando aliquid illicitum à Pontifice declaratur, debet attendi gravitas, vel levitas materiæ, ut secundum eam peccatum mortale, vel veniale adstruatur: nam aliquando veniale non excedet, si aliqua propositio in praxim deducatur: ut facile ex Propos. 9. damnata ab Innoc. XI. liquet: quamquam semper grave sit autoritatem alicujus Pontificis Decreti contemnere. Et sic intelligitur, quod in ipsis habetur, quando prohibetur in virtute sanctæ obedientiæ, & sub interminatione Divini judicii, ne quis prædicarum opinionum aliquam in praxim deducat. De justitiæ damnationis dubitare insanire profecto esset: nobis enim sat erit respondere: ille dixit, qui stateram veritatis in manu portat. Si de propositionis sensu dubites, consule Interpretes, quod de eis abundè scripserunt, scilicet, *Castro, Cardenas, Gutierrez Hurtado, Vivou, Fontayne, &c.*

TIT. VIII.

De Schismaticis, & ordinatis ab eis.

132 **S**chisma, ait *Text. in cap. 34. 24. q. 1. quod Græcum nomen est, scissuram sonat. Idem est juxta Nebrissensem, qui dicit schisma interpretatur scissura. Hispanè: Cisma, divisió, seu discordia. Sicque communiter definitur: Est divisió, seu discessio ab unitate Ecclesiæ, quatenus hæc est Corpus mysticum constans ex Romano Pontifice, tanquam ex Capite, & universis fidelibus tanquam membris. D. Thom. 2. 2. q. 39. art. 1. Gonzalez in cap. 2. h. t. n. 4. & alii.* Et sanè schisma gravissimum peccatum est, quia quantum est ex se unitatem Ecclesiæ scindit: quæ malitia tota reperitur in quacumque re fiat recessus ab Ecclesiæ unitate, ac proinde materiæ parvitatem non admittit. Et quam detestabile sit hoc crimen satis colligitur ex pœnis, quas